

Sygn. akt II UK 216/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku A.W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 marca 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 października 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację A.W. od wyroku Sądu Okręgowego w J. z dnia 15 marca 2016 r., którym oddalono odwołanie wnioskodawczynie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 19 maja 2015 r. odmawiającej przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj.: 1) art. 382 w związku z art. 233 § 1, art. 316 § 1, art. 391 § 1 i art. 236 k.p.c. przez nierozważenie wszechstronnie materiału dowodowego i wydanie wyroku w oparciu o opinię chirurga ogólnego zamiast chirurga ortopedy; 2) art. 378 § 1 w związku z art. 232 i art. 227 k.p.c. przez nierozpoznanie zarzutu apelacji polegającego na nieprzeprowadzeniu przez Sąd pierwszej instancji z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy; 3) art. 328 § 2 k.p.c.,

gdyż uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera należytego ustosunkowania się do granic zaskarżenia wyroku i tym samym podstawy rozstrzygnięcia, czyli nierozpoznania zarzutu apelacyjnego dotyczącego nieprzeprowadzenia przez Sąd pierwszej instancji z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpatrzenia.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością, gdyż odmawiając wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sądy obu instancji oparły się na opiniach biegłych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii i chirurgii, którzy nie dopatryli się u wnioskodawczym stanu niezdolności do pracy. W rezultacie Sądy te wydały wyroki w oparciu o opinię biegłego, którego specjalistyczna wiedza lekarska nie odpowiada schorzeniom wnioskodawczyni, a nie biegłego z zakresu ortopedii.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na

okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżąca nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie wykazuje jej występowania.

Uchodzi uwagi skarżącej, że w przesłance oczywistej zasadności skargi kasacyjnej chodzi nie tylko o naruszenie prawa, ale także o oczywisty wpływ tego naruszenia na rozstrzygnięcie sprawy. Oznacza to, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność konieczne jest wykazanie, iż wskazywane uchybienia i naruszenia przepisów prawa przez sąd

odwoławczy były na tyle istotne, że wprost doprowadziły do błędnego zastosowania przepisu stanowiącego podstawę prawną rozstrzygnięcia. Po pierwsze, skarżąca nie tylko nie przeprowadza takiego wywodu prawnego, ale nawet nie wskazuje przepisów prawa, których naruszenie przez Sąd drugiej instancji miałoby stanowić wprost o wadliwości zaskarżonego wyroku. Rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest poszukiwanie takich okoliczności w podstawach kasacyjnych oraz ich uzasadnieniu i formułowanie za skarżącą prawidłowego wniosku w tym zakresie. Po drugie, Sąd Najwyższy niejednokrotnie wyjaśniał, że oparcie skargi kasacyjnej na podstawie naruszenia przepisów postępowania może być skuteczne jedynie wówczas, gdy skarżący wykaże, iż wskazywane przez niego uchybienia procesowe sądu drugiej instancji mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Oznacza to, że zarzuty naruszenia przepisów postępowania nie mogą być celem samym w sobie, ale zasadniczo muszą służyć wykazaniu błędnego zastosowania przepisu prawa materialnego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia zawartego w wyroku (por. wyroki z dnia 9 lipca 2014 r., I PK 316/13, LEX nr 1511811 oraz z dnia 24 czerwca 2015 r., I UK 345/14, LEX nr 1771399). W rezultacie, oparcie skargi kasacyjnej wyłącznie na podstawie naruszenia przepisów postępowania - jak czyni to skarżąca - uniemożliwia dokonanie oceny, czy wskazywane w niej uchybienia procesowe sądu odwoławczego rzeczywiście są na tyle istotne, że doprowadziły do błędnego zastosowania przepisu prawa materialnego będącego podstawą prawną rozstrzygnięcia, którą stanowił art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.